

Pre stredné školy bola čitateľská gramotnosť uchádzačov v minulom školskom roku nepodstatná

Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) v školskom roku 2023/2024 sledovala prijímacie konanie na 22 stredných školách. Cieľom bolo zistiť, či boli dodržané zákonom stanovené podmienky pri prijímaní uchádzačov do 1. ročníka.

Tematická inšpekcia sa realizovala v 10 gymnáziách, ktoré poskytovali vzdelávanie v 4-ročnom a 5 z nich aj v 8-ročnom vzdelávacom programe a v 12 stredných odborných školách poskytujúcich 4-ročné štúdium v 25 študijných odboroch, v 2 z nich i v systéme duálneho vzdelávania.

„Počet prihlásených uchádzačov prekročil počet prijatých takmer dvojnásobne, preto je veľmi dôležité, aby boli skúšky dôsledne a korektne pripravené. Dodržanie zákona sa považuje za samozrejmosť, avšak tu sme opäť narazili na problémy,“ uviedla hlavná školská inšpektorka Alžbeta Štofková Dianovská.

Inšpekcia sa zamerala na dodržanie vzdelávacích štandardov z profilových predmetov. Najviac úloh nezodpovedalo vzdelávacím štandardom z vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra v SOŠ, kde sme zaznamenali zhoršenie oproti minulému školskému roku. Naopak, na gymnáziách došlo k zlepšeniu pomeru testových položiek v nesúlade so vzdelávacím štandardom.

„Väčšinou išlo o nesprávne zadanie úlohy, ale objavili sa aj nekorektné pojmy a rôzne alternatívy uvedené v kľúčoch správnych odpovedí. Ojedinele sa vyskytla nesprávna oprava testov. Za alarmujúce považujem, že čitateľské zručnosti uchádzačov o 4-ročné štúdium na gymnáziu a SOŠ boli overované len v necelých desiatine úloh. Čítanie s porozumením je pritom základným predpokladom zvládnutia aj ostatných vyučovacích predmetov, a teda celého štúdia. Po posledných zverejnených výsledkoch OECD o zručnostiach dospelých na Slovensku očakávam, že stredné školy začnú venovať výraznú pozornosť práve overovaniu čitateľskej gramotnosti už pri prijímacích skúškach. A pretože aj na Slovensku platí, čo sa testuje, to sa v školách učí, bude sa venovať väčšia pozornosť čítaniu s porozumením, iba ak bude overované na prijímacích skúškach na stredné a vysoké školy,“ priblížila hlavná školská inšpektorka a dodala, že oproti minulým rokom sme v tejto oblasti svedkami zhoršujúceho sa trendu.

ŠŠI identifikovala i nedostatky týkajúce sa zabezpečenia a organizácie prijímacieho konania nedodržaním niektorých ustanovení školského zákona.

Podľa hlavnej školskej inšpektorky išlo najmä o stanovovanie termínov, rozsahu a obsahu skúšok, zverejnenie podmienok prijatia či nejednotné kritériá. **„Našli sa nekompletné prihlášky žiakov so zdravotným znevýhodnením, neboli dodržané termíny na odoslanie rozhodnutí o prijatí či neprijatí uchádzača,“** ozrejmila.

Menšie nedostatky sa prejavili aj v nerovnomernom zastúpení všetkých rovín jazyka podľa vzdelávacích štandardov, v nekorektnom používaní jazykovedných alebo literárnovedných pojmov,

rôznych alternatív uvedených v kľúči správnych odpovedí, v nepomere počtu a/alebo náročnosti testových položiek k času na vypracovanie testu a ojedinele i v nekorektnej oprave testov.

„Odporúčania inšpekcie sú jednoznačné: viac sa orientovať na čítanie s porozumením, overovanie vyšších myšlienkových procesov ako napríklad hľadanie riešení či vyvodzovanie záverov a tiež dodržiavanie zákonných náležitostí prijímacieho procesu. Prijímacie skúšky sú dôležitým míľnikom v živote mladých ľudí, a preto si zaslúžia oveľa väčšiu pozornosť zo strany stredných škôl,“ uzavrela Štofková Dianovská.

Viac informácií k zisteniam je v správe o [Stave prijímacieho konania na gymnáziách a stredných odborných školách v školskom roku 2023/2024](#)